

kaks.fi
KUNNALLISALAN
KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

Lounais-Suomi
Aluehallintovirasto

NUORISOTUTKIMUSSEURA RY.
NUORISOTUTKIMUSVERKOSTO

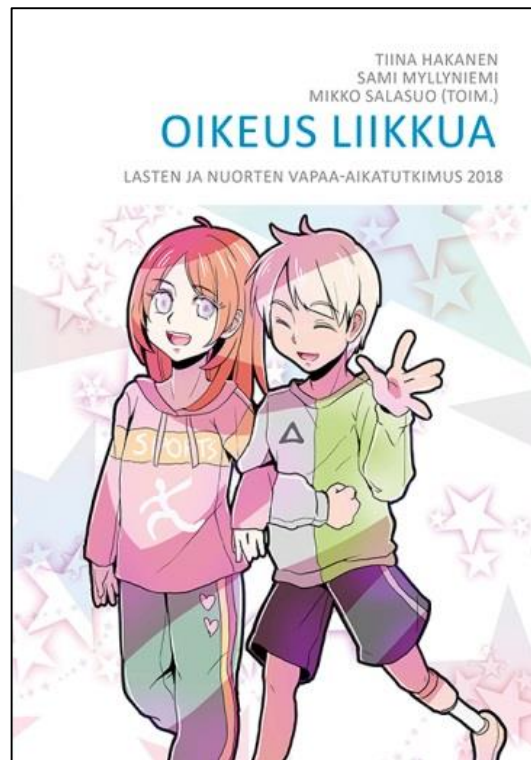
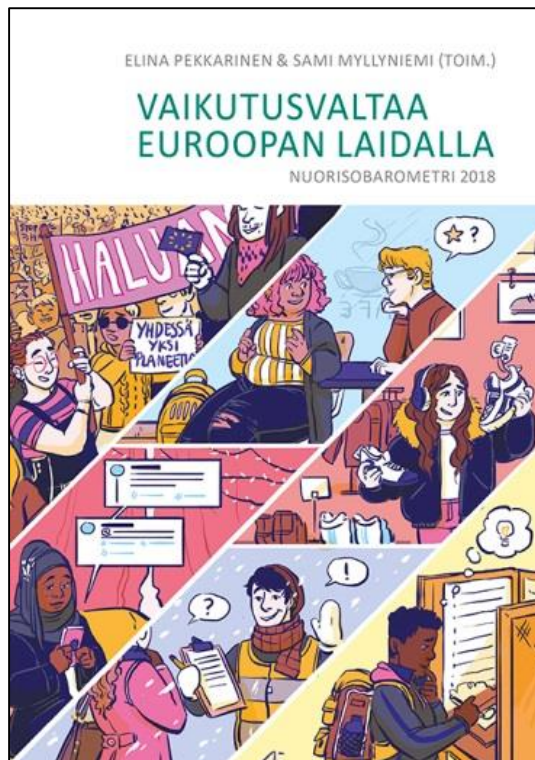
Mitä kuuluu nuorille työn ja koulutuksen ulkopuolella (Nuorisobarometrin erillisnäyte)

Nuori 2019 – valtakunnalliset nuorisotyöpäivät Turku 28.3.2019

Diat: Anu Gretschel ja Sami Myllyniemi

Tarinat ja esittäminen: Anu Gretschel

Nuorisobarometrin erillisnäyte

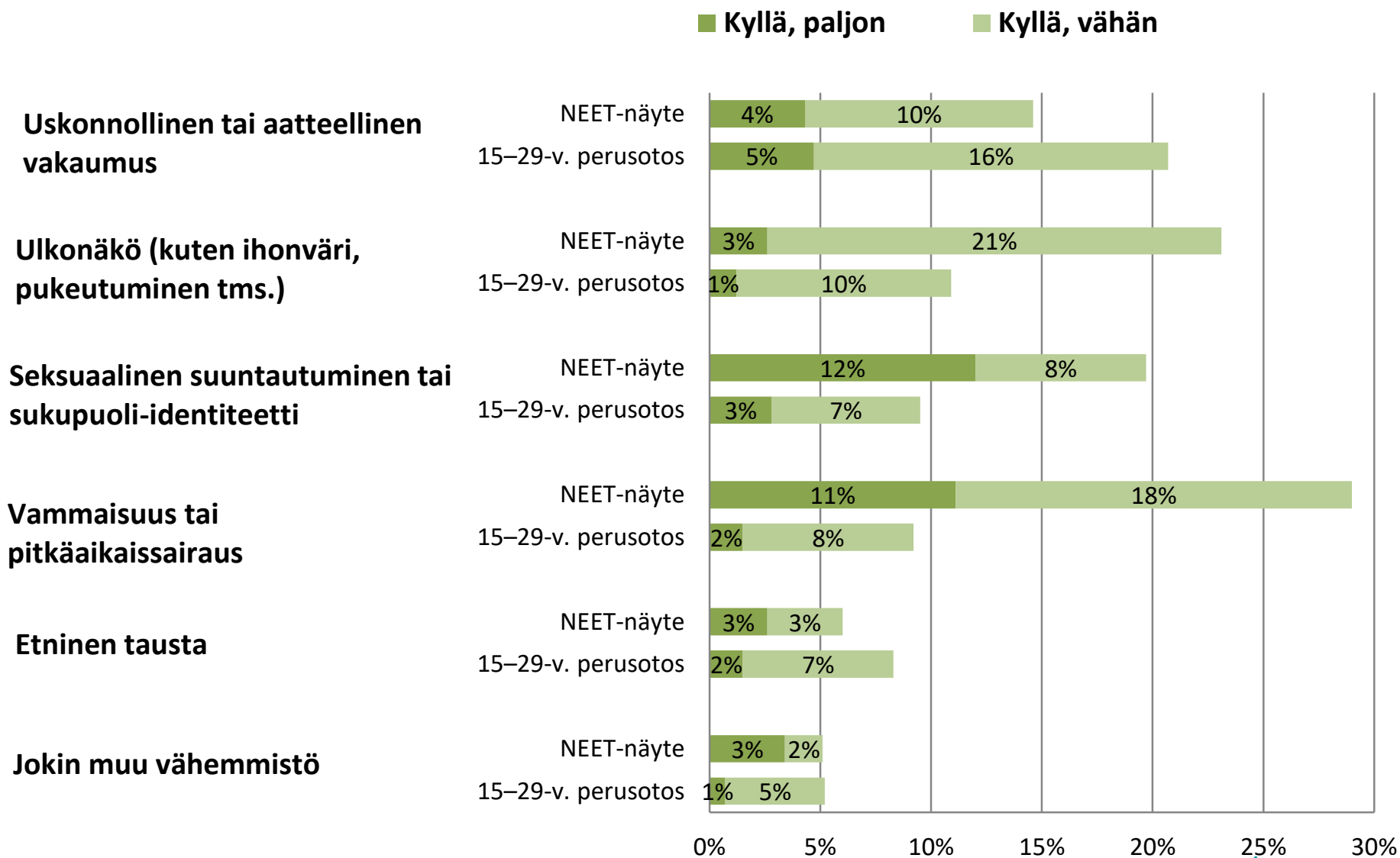
Perustana kaikille tuttu Nuorisobarometri

- Valtion nuorisoneuvoston ja Nuorisotutkimusverkoston vuosittainen kyselytutkimus vuodesta 1994 alkaen.
- 1 900 puhelinhaastattelua 15–29-vuotiaille. Otannassa ikä, sukupuoli, äidinkieli (suomi & ruotsi, muu) kiintiöity vastaamaan perusjoukkoa

Erillisnäyte tavoittaa vaikeasti tavoitettavia ("NEET")

- Paikataan Nuorisobarometrin otannan vinoutumista johtuvaa tietoaukkoa nuorten arvoista, asenteista ja kokemuksista yhteiskunnan jäsenenä.
- Etsivät nuorisotyöntekijät haastattelivat kasvotusten 117 ilman työtä, koulutus- tai harjoittelupaikkaa olevaa 15–29-vuotiasta Helsinki-Uudellamaalla, Varsinais-Suomessa, Keski-Suomessa ja Kainuussa.
- Heistä tutkijan toteuttamat syvähaastattelut 35 nuorelle ("**ei poluttava**"). Lisäksi 50 antoi luvan rekisteriaineistonsa käyttöön (tulossa Tilastokeskukselta).
- Tutkimusta rahoittavat Kunnallisalan kehittämissäätiö, Lounais-Suomen AVI ja Valtioneuvoston kanslia. Tutkimuksen raportointi tapahtuu syksyllä 2019.

"Koetko kuuluvasi vähemmistöön seuraavien asioiden suhteen?"

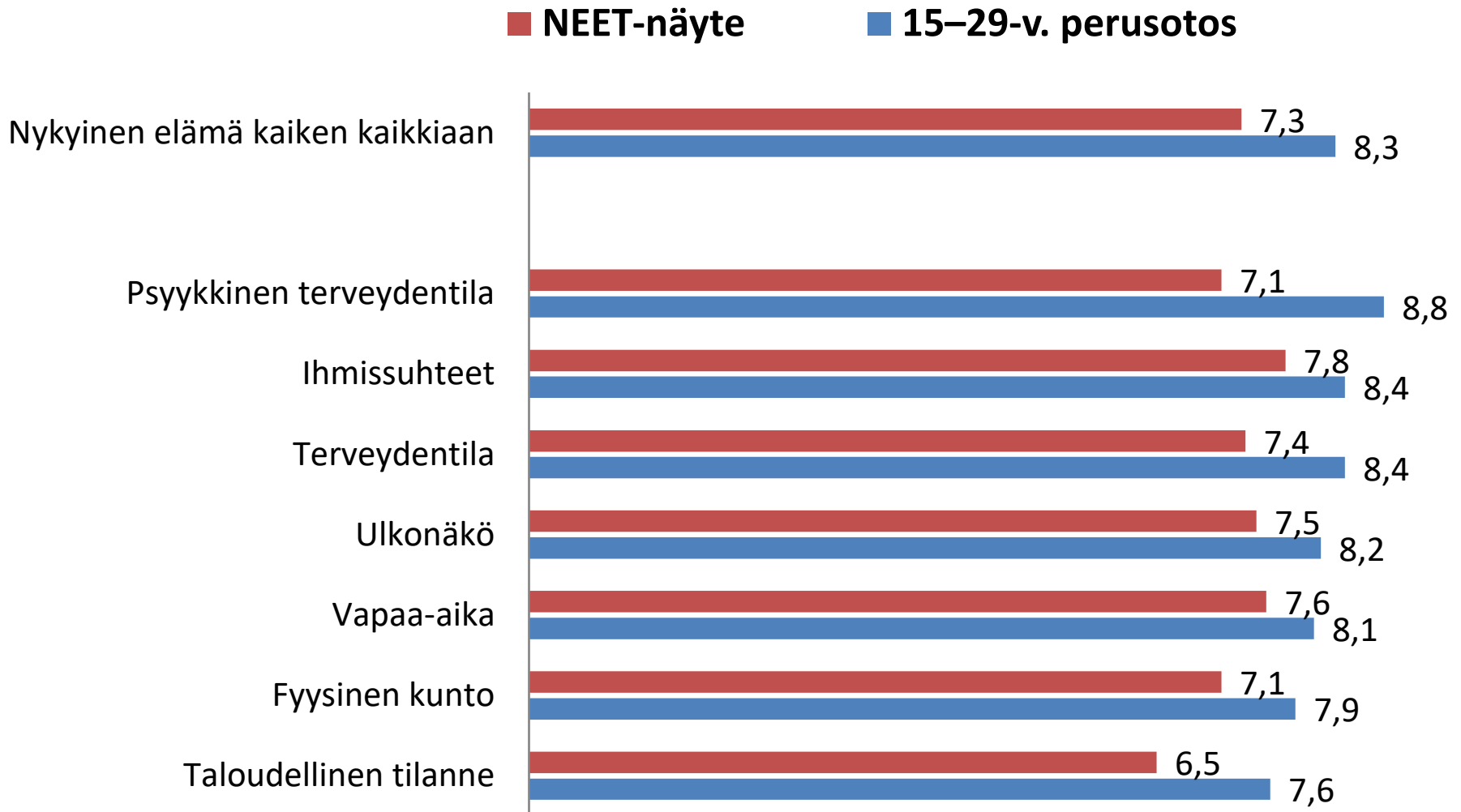
NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117; Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2016, n=1903.

Mitä ovat hyvä elämä ja hyvinvointi? Miltä oma elämä tuntuu?

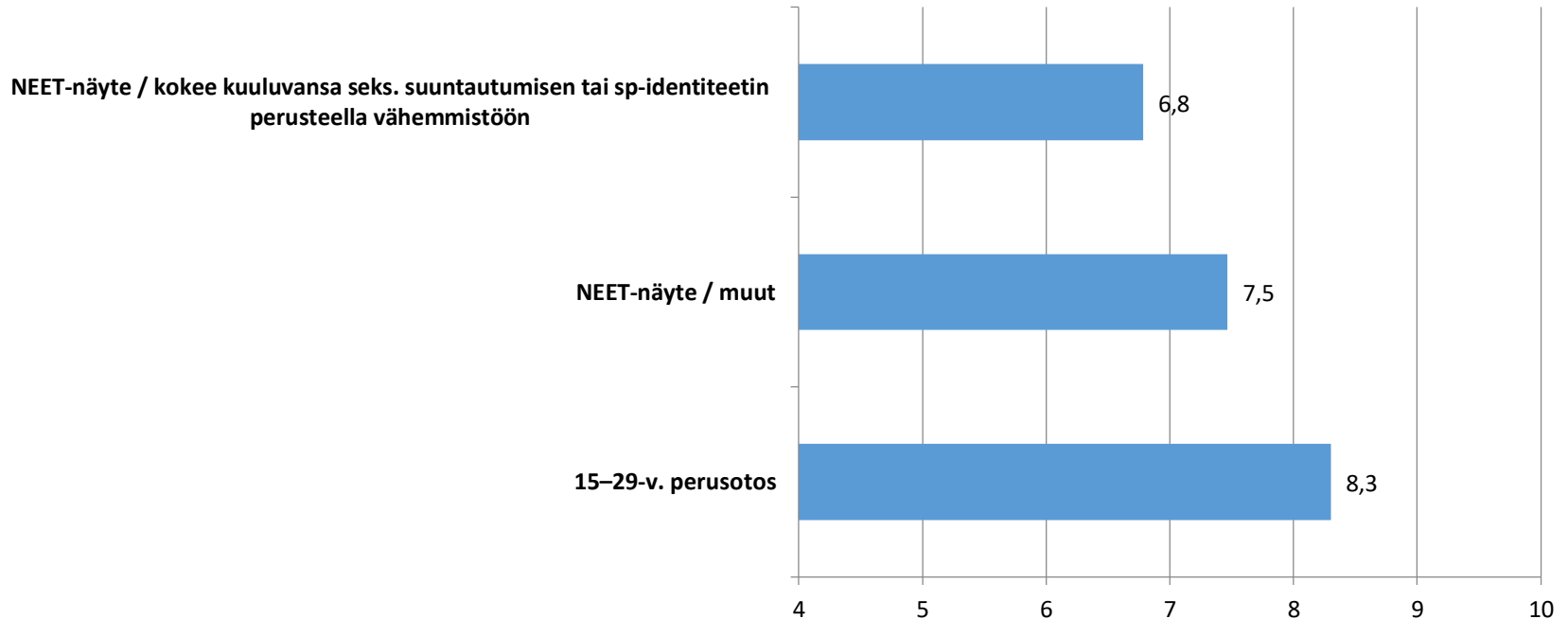
Tyytyväisyys eri elämäalueisiin (kouluarvosanat 4–10, keskiarvot)

NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117;
Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2017 (n=1902).

Tyytyväisyys nykyiseen elämään kaiken kaikkiaan - sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt (kouluarvosanat 4–10, keskiarvot)

NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, N=117; seksuaalisen suuntautumisen tai sukupuoli-identiteetin perusteella vähemmistöön kuulumisen kokemuksia omaavat n=23.
 Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2015 (N=1903) ja 2017 (N=1902).

Nuorten määritelmiä hyvälle elämälle I

- *Silloin kun osaa arvostaa elämää. Osaa nauttia pienistä hetkistä ja osaa arvostaa itseään ja elämistä. Mä oon (nyt) aika lähellä.” (Nuori 1)*
- *” Semmonen työpaikka, jossa viihtyy ja se työ on semmosta, että kun sinne menee niin ei ärsytä ja sitten, että on just hyvät välit perheeseen, mikä on mun mielestä tärkeitä, ja on jonkun verran ystäviä... ja sen mä kokisin hyvänä elämänä... omasta kokemuksesta sanoisin (ettei hyvää elämää ole ilman työtä)... sitä ei jaksaa. Et semmonen käy kyl tosi rankaksi.” (Nuori 2)*
- *”Kun että saavuttais ees niinkun jotain, edes jonkun yhden jutun... semmosta (hyvää) elämäähän ei saa tuolleen vaan, että se pitää rakentaa pienistä palasista. Sanotaan vaikka näin, että se ois onnellinen elämä silloin, kun ees löytäisin ne palaset ja rupeis kokoomaan sitä, se ois silloin hyvä elämä, verrattuna tähän.” (Nuori 3)*

Nuorten määritelmiä hyvälle elämälle II

- *”No vaikka sitä itse haaveilee koulusta tai töistä, enemmän vielä ois tärkeempää se, että ois mieli semmonen, että ois kykeneväinen niihin, että se on vielä semmonen tärkeempi... pitää olla sopivan tasapainossa kaikkee... tasapainottaa just noi ystävät ja että on vapaa-ajalla tekemistä, ehtinyt miettiä näitä asioita, kun oli niin paljon yksin, sitä yksinäisyyttä ja sitä että ei ollu oikein innostusta ees tehdä mitään.... koen että nyt perusasiat ois ihan kunnossa...”* (Nuori 4)
- *”Hyvät elämäntavat, kaikki tämmönen säännöllinen uni, liikunnan harrastaminen, oikeenlainen ruokavalio ja just noi, hyvä sosiaalinen elämä”* (Nuori 7)
- *”Sä oot onnellinen tilanteesta huolimatta, pystyy nauttimaan elämästä ja että elämä on turvallista.”* (Nuori 8)

Nuori yrittää saada töitä (30 v ajan) eikä saa... mutta voiko saada hyvän elämän?

”Sit jotenki kiinnittää huomiota sit niihin muihin elämän osa-alueisiin, jotenki niinku kokea sitä kautta sitä onnellisuutta ja tyytyväisyyttä, että jos nyt ei jotenkin, kun et voi saada luultavastikaan kaikkea mitä haluaisit.” (Nuori 6)

”Hypoteettisessa maailmassa, jossa ei mitään näistä yhteiskunnallisista asioista olisi, jotka vaativat, että pitäis käydä joku tietty tie ja jonkun tietyn kriteerin mukaan ois hyvä kansalainen. Vaatii sellaisen maailman ja onko sellaista?” (Nuori 5)

Millaisia etappeja tai asemaa yhteiskunta nuorille tarjoaa?

Millaisia etappeja/asemaa yhteiskunta nuorille tarjoaa? (Kyseessä on tutkijan tuntuma 35 syvähaastattelun perusteella: ei valmis).

Haasteet, mitä yhteistä?

- Vähän kuulluksi tulemisen kokemuksia (kaikki)
- Koulukiusatuksi tulemista (melkein kaikki), kokee vaikuttavan edelleen (melkein kaikki)
- Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen kokemaa ei-arvostusta (kolmannes)
- Tunne että yhteiskunta hoputtaa etenemään liian aikaisin
- Mielen terveyden hoidon kohtaamattomuus tarpeiden kanssa
- Kotiolojen puutteellisuus ja tuen puute myös ulkopuolelta
- Nuoren kokema alempiarvoisuuden tunne (kokee ettei ansaitse apua)
- Päihdeongelmaisten auttamisen jumittuminen päihteisiin

Millaisia etappeja/asemaa yhteiskunta nuorille tarjoaa?

(Kyseessä on tutkijan tuntuma 35 syvähaastattelun perusteella: ei valmis).

Mistä tukea, yhteistä:

- Yhteiskunnan tuet (kaikki)
- Etsivät, pajat (useita jaksoja) (kaikki)
- Mielenterveyden hoitoa (suurin osa)
- Nuori on viimein löytänyt ensimmäisen häntä ”sellaisena kun on” arvostavan yhteisön. (Osalla ollut koko ajan).

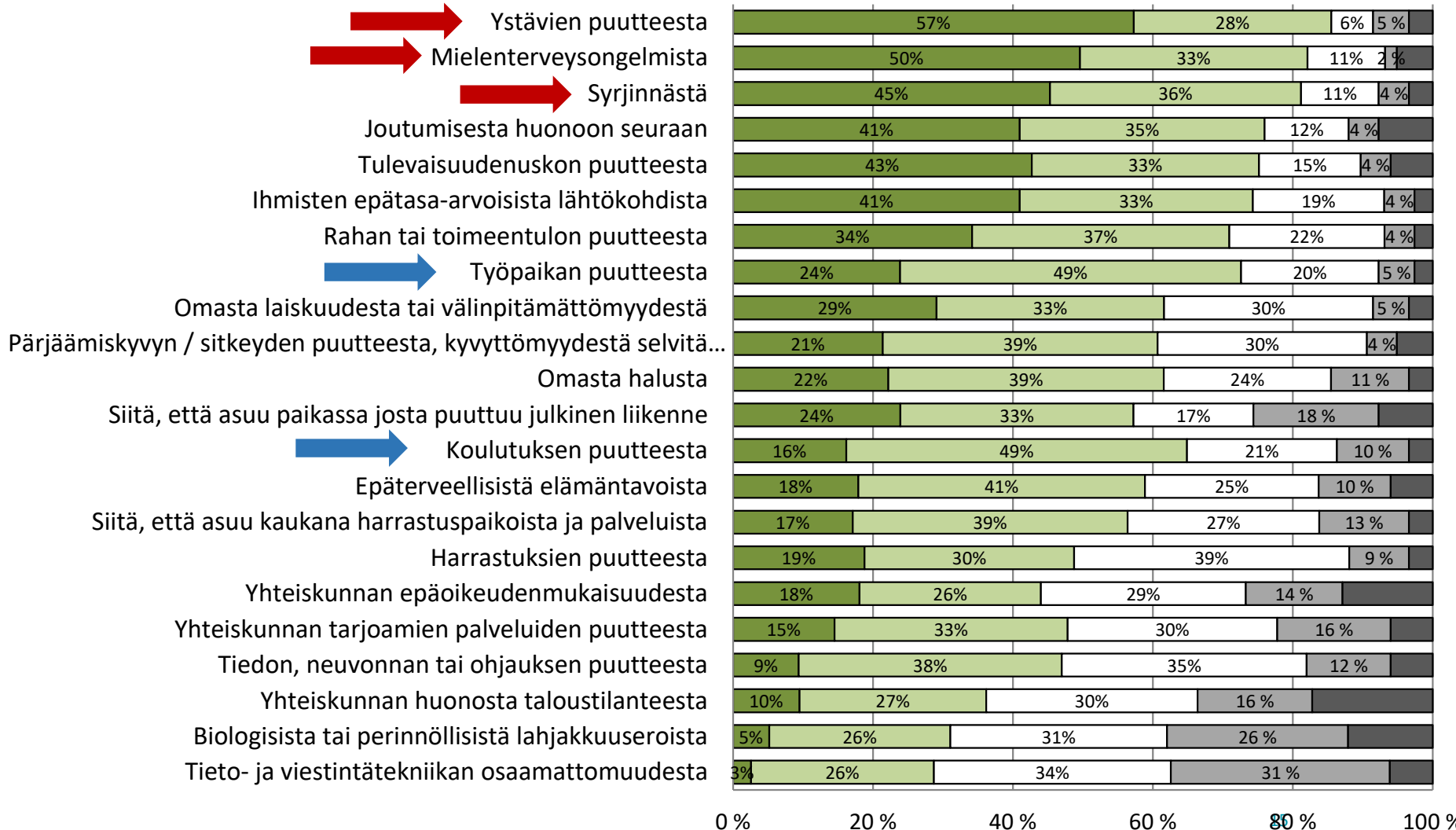
Entä miltä tuntuu olla ”marginaalissa” ja pääseekö sieltä pois?

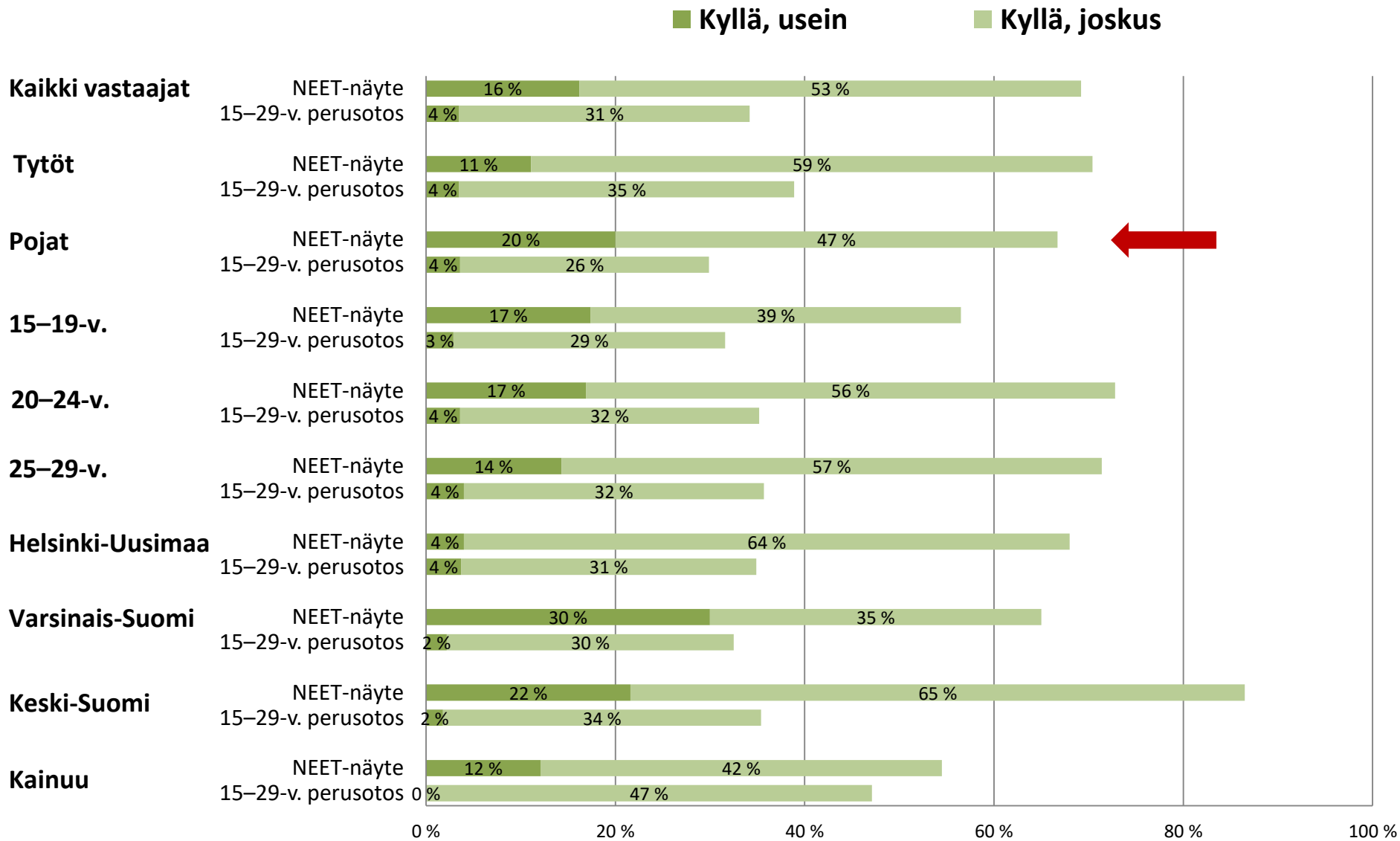
"Missä määrin syrjäytyminen johtuu mielestäsi seuraavista asioista?" (%)

■ Paljon
 ■ Jonkin verran
 ■ Vähän
 ■ Ei lainkaan
 ■ Ei osaa sanoa

"Koetko itsesi yksinäiseksi?" (%)

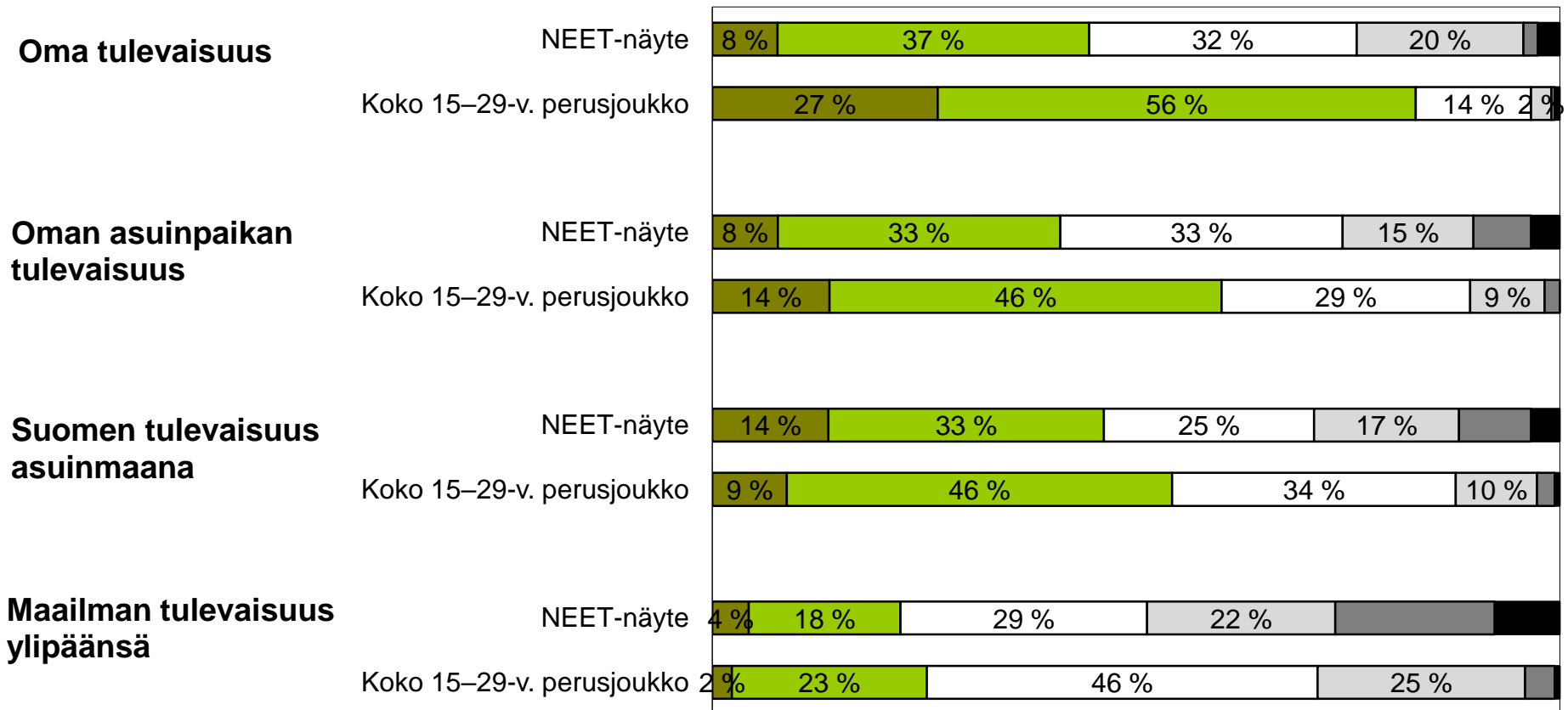
NEET-näyte: henkilökohtaiset haastattelut 2017, n=117; Perusotos: Nuorisobarometrin puhelinhaastattelut 2015, n=1894.

Luottamus tulevaisuuteen (%)

- Erittäin optimistisesti
- Optimisesti
- En optimistisesti enkä pessimisesti
- Pessimistisesti
- Erittäin pessimistisesti
- EOS

Pääseekö marginaalista pois?

Ulospääsy (eri asioista)

"Tää kaikki mun työttömyys ja mihin mä oon nyt menossa ja mitä mä tein sinä aikana kun mä olin työtön, niin se oli jotenkin niin semmosta, mun omaa päätöstä, mä päätin vaan yhtäkkiä että mä otan loparit..." (6)

*Kun ei ite yhtään osallistu siihen keskusteluun niin, niin kyllä siinä tulee ulkopuolinen olo." (7) (yksinäisyys, hyväksyntää pajalla, terapia, liikunta, meikkaus, etsivä, oman ala: "kova into")
(vrt. pajakorvaus alentava X; ei ansaitse X; ei uskalla 2)*

Yhteiskunnan reiluus

"En mä oo nähny mitään jotain hirveitä vääryyksiä tapahtuvan... se menee...niinku tekee, elää." ...jos tulee vaikka jotain päätöksiä tai leikkauksia tai jotain sanktioita ... niin se on kuitenkin järkevät ihmiset siellä päättäny." (6) (ei vaikuta)

"En tiää onko yhteiskunnalla mitään velvollisuutta olla reilu... tulee kaikkia aktiivimalleja ja tollasta, niin ei se oo kauheen reilua." (8) (vaikuttaa)

(vrt. työtön = rikollinen X; kansalainen kuten muutkin 4; maailmasta puuttuu empatia 5)

Hädässä olevan auttaminen

"Mä mieluusti oisin vähän semmonen jotenkin, että mä aina toivon, että mä en törmää tommosiin tilanteisiin, mutta onhan se nyt mentävä." (6)

"Se viimenen temppu, niin mäpä en enää auta ihmisiä...toisaalta tekis mieli, mutta toisaalta sit taas ei." (3)

(vrt. osaisko kuitenkin auttaa X)

Pääseekö yhteiskunta ulos ”marginaalista”?

- Voiko itse asiassa pahempaa **ajankuvaa** olla kuin se, että osa nuorista on menettänyt luottamuksen itseensä, kanssaihmissiin ja yhteiskuntaan?
- Onko tästä tilanteesta ulospääsyä?

Lopuksi

Aineistokooste etsivien tekemistä 117 haastattelusta: <https://urly.fi/RLT>

Kaikki Nuorisobarometrit, vapaa-aikatutkimukset, vaalitutkimukset ja nuorten elinolot -vuosikirjat ilmaiseksi luettavissa Nuoran sivuilla <http://www.tietoanuorista.fi/>

Kaikkien barometrien ja vapaa-aikatutkimusten alkuperäinen data saatavissa tutkimuskäyttöön Yhteiskunnallisesta tietoarkistosta www.fsd.uta.fi/

sami.myllyniemi@nuorisotutkimus.fi

anu.gretschel@nuorisotutkimus.fi